

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Commoda & vtilitates ex redditione rationis conscientiæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

hominum, contra dictamen prudentiæ; tum nolentes digito suo ea mouere, qui est defectus boni exempli. Hæc tria sunt præcipua in quibus eminere debent Prælati: vt, quod in ipsis est, obedientiæ gubernatio feliciter cedat. De quibus tamen fufius agetur in feptimo tractatu quarti tom.

§ 2. *Commoda & vtilitates ex redditione conscientie.*

EX PARTE etiam subditorum sunt alia tria necessaria, respondentia illis tribus, quæ diximus de Prælati, ad perfectè cooperandum gubernationi prouidentie diuinæ. *Primum* ac præcipuum, de quo nunc agendum, est adiuuare Prælatos; vt possint integram & perfectam ipsorum cognitionem habere: reddentes eis rationem omnium rerum suarum internarum, siue bonæ illæ sint siue præuæ: idque valdè clarè & apertè, vt melius illi in via perfectionis gubernare ac dirigere eos possint. Quamuis enim Superiores valdè sint periti, & experti, omnemque adhibeant diligentiam, & varias probationes, vt subditos benè agnoscant: nihilominus verum est, quod Apostolus dixit: a *Quis hominum scit, quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis qui in ipso est?* Imò sæpè ipsemet, qui sentit, quid interius in se geratur: non satis agnoscit, nec penetrat, si ne bonum, an malum? Ac propterea Dominus noster dixit per Ieremiam: b *Prauum est cor omnium, & inscrutabile: Quis cognoscat illud? Ego Dominus scrutans cor: ideoque necesse est, subditum reddere rationem sui; & eorum quæ in suo corde geruntur, sicut ipse intelligit: Ex quo fiet, vt Superior possit ipsum sufficienter agnoscere: & quod amplius est, iuuerit multum, vt ipsemet melius seipsum agnoscat. Et hic alter fructus, est qui ex hac conscientie manifestatione prouenit. Est enim (vt S. Basiliius ait) difficillimum, agnoscere ac curare seipsum: nam amor, quæ ab ipsa natura erga se & res suas habet, efficit, vt in eis cognoscere facile decipiatur. Contra verò, valdè facile est ab alio agnosci, & curari: maxime à Superioribus, & Patribus spiritualibus, qui non laborant impedimento illo amoris proprii erga subditum. Et Deus cælestem suam lucem communicat ad cognoscendos ac discernendos spiritus: & sic ex eo quod subditi eis manifestant; penetrant ipsi etiam ad occultiora, quæ subditi aduertebant: quia locum hic habet, quod communiter dicitur: ex vultu leonem agnoscere, & ex filo glomus: producendo in apertam, quod prius erat occultum, etiam ipsi habenti. Et omnia iuuant ad hoc, vt gubernatio rectius procedat.*

HANC veritatem, quæ tanti est momenti, docuerunt, valdeque commendauerunt duo Religionum lumina: alterum in Oriente, alterum in Occidente, supponendo eam tanquam fundamentum, super quod perfectio

1.

21. Cor 2. 11.

b Iere. 17. 9

De Const. Monast. c. 23.

& securitas vitæ Religioſæ ædificaretur. S. Baſilius in Oriente, cùm videret multitudinem Monachorum in ſolitudinibus ac deſertis locis habitantium cum periculo labendi, quos ipſa experientia docebat labi in tepiditates, illuſiones, & frequentes errores, propter aſtutiam ſathana transfigurantis ſe in Angelum lucis, vt eos deciperet: adinuenit conſilium & modum, quo illos ad tutiorem vitam in conuentus, & monaſteria reduceret: conſtituens, vt ipſi eligerent ſibi aliquem Abbatem, Patrem, & Magiſtrum ſpiritualem, prudentem, ſapientem, & expertum: cui animas ſuas aperirent, & in rebus omnibus obtemperarent. Quodd, cùm ſæpiùs repetat in ſuis Conſtitutionibus & Regulis; & in ſpecialibus inſtructionibus, quas eis dabat; nominatim in Regula 26. hæc grauitè ac prudenter dicit: Debet vnusquique eorum, qui inferiores ſunt, ſiquidem memorabilem vllam facere progreſſionem ſtudet, & ad perfectionem vitæ illius, quæ præceptis Domini noſtri Jeſu Chriſti eſt conſentanea, peruenire, cùm nullum animi ſui motum apud ſeipſum celatam retinere; tum in ſermone nihil non diligenti antè cura conſideratum proferre; ſed mentis ſuæ arcana aperire fratribus ijs, quibus datum illud negotium ſit; vt adhibitis facilitate ac miſericordia, ægrotantes curent. Hoc enim modo fiet, vt & quod laude dignum ſit, in nobis confirmetur; & quod minùs probandum, congruo remedio ſanetur: atque ex huiusmodi mutua exercendi inter nos conſuetudine, per modicas acceſſiones ad perfectionem perueniamus. Hæc S. Baſilius, In quibus *tertium* poſuit fructum præcellentem huius manifeſtationis, *profectum* ſcilicet in hac via, & incrementum virtutum, donec perfectionem allequamur, quam proſitemur, & Chriſtus Dominus noſter in ſuis præceptis & conſilijs Evangelicis nos docuit. Nam auxilio periti patris ſpirituales purificatur cor, ab ea prauitate & imperfectione, quæ manifeſtatur & agnoſcitur; & confirmatur magis in bono; & excitatur, animumque ſumit ad proficiendum cum ſeruiore, donec perueniat ad id, quod eſt perfectiſſimum. Experti ſunt hoc Monachi Ægyptij, quibus hæc doctrina adeò altè inſedit, (vt reſert Caſſianus) vt quaſi primum principium & fundamentum ſpirituales vitæ ponerent, vt nec ſuas cogitationes occultarent; ſed confeſſim, vt exortæ eſſent, ſuo patefacere Seniori, qui illorum curam gerebat. Et S. Ioannes Climacus reſert: Monachos Angelici illius monaſterij, in quo ipſe ad aliquot dies fuerat commoratus, geſtare ſolitos ex Abbatis ſui conſilio albas tabellas è cingulo pendentes, in quibus annoſabant omnes incidentes cogitationes; vt earum rationem ſuo tempore ei redderent. Qua obſeruatione ac obedientia euaserunt valdè perfecti.

Hoc idem amplius confirmabitur ex ijs, quæ Sanctus Benedictus, Monachorum in Occidente lumen, docet. Qui in ſua Regula bis commen-

cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc

3.
Purificatio
cordis.
Lib. 4. 6. 9.

Instrum. 50
c. 2.

c. Psal. 13: 69

4.
Collat. 2. c.
10. c. 11.

d. Psal. 31. 3.

c. Job. 16. 9.

c. 7.

Anton. de
Yepchin
Chronico
tom. 5. anno
944.

Reg. 26. ex
fufis.

dat valdè hanc conscientie manifestationem, tanquam maximi momenti. Explicans enim in capite quarto instrumenta bonorum operum, quibus Religiosa perfectio obtinetur: hæc duo simul coniungit: cogitationes malis cordi suo aduenientes, mox ad *CHRISTUM* allidere; & seniori spirituali patefacere. Illud ergo est vnum remedium, vt statim atque prauæ cogitationes in corde exurgunt, illa *ad petram*, qui est *CHRISTVS* Dominus *alldamus*, & comminuamus. Sed ne solis nostris industrijs fidamus, iudicantes nos posse absque aliorum præsidio ac directione eas vincere ac destruere, addit alterum instrumentum siue medium, manifestandi eas Patri spirituali: sic enim remanebunt omnino victæ. E *nhic* *quartus* est fructus huius manifestationis: quæ aded experti sunt Monachi antiqui, esse Cassiano, vt sola manifestatione têtationis, antequam Abbas remedium adhiberet, illa tanquam funus euanesceret, fugiente dæmone, qui prauas cogitationes excitabat, ac fouebat: cum eas videt Prælato innotescere. Contra verò, ait, tamdiu in nobis execrandas suggestiones hære, quamdiu illas occultas tenemus; nam pernicioso hoc silentio feruorem amitti, & robur spiritus; iuxta illud Davidis: *d quoniam tacui, inueterauerunt ossa mea.* Hoc est, virtutes interuæ feruorem & fortitudinem, quam prius habebant amiserunt. Inueteratis autem ossibus, mox cernitur in facie senectus: cuius *erga faciem*, & manuum *testimonium dicunt*, cum deficit modestia & obseruantia exterior perfectionis Religiosæ. Superbia enim secreta, ex qua perniciosum illud silentium provenit, sensim deuorat ac deuastat totam virtutem anime. Quamobrem gloriosus Patriarcha Benedictus eandem manifestationem denudò commendat, cum, referens duodecim humilitatis gradus, dicit: quintum esse non celare suas cogitationes & peccata occultè admissa Abbati suo: sed cum humili confessione ea manifestare. Estque valde credendum: Sanctissimum patrem in vtroque loco non solum de confessione sacramentali loqui, cuius cognitione Prælati non possunt in externa sua gubernatione uti; sed etiam (vt graues eius Religionis viri sentiunt) loqui de ea confessione, quæ fit Abbati tanquam Patri & Magistro, vt conuiuuet, dirigat ac gubernet. Et quamuis solum faciat mentionem prauarum cogitationum, eò quòd in eis difficilius sit hæc manifestatio, & in ea magis splendeat humilitas, intelligendus tamen etiam est de cogitationibus bonis: quæ eo fine (vt Sanctus Basilius ait) sunt manifestandæ, vt eas Abbas probet, dirigat, ac ad progrediendum foueat: imò etiam propterea quòd sæpè nos cogitemus, bonos & pios esse affectus, quos in nobis sentimus; qui tamen sunt prauis: & esto essent boni, si tamen ex superbia occultentur, facilè in perniciosos mutabuntur. Neque exiguus est fructus huius, manifestationis, quòd in ea humilitas in gradu aded heroicè exten-

ccatur

ceatur: habet enim hæc virtus tantam cum reliquis connexionem, vt quo passu illa augetur, etiam reliquæ crescant. Ac propterea dixit idem Sanctus animi in virtute progressum: in humilitate progressum esse. Nam Deus gratiam suam præbet humilibus, iuuatque vt puri ac perfecti euadant, præseruans eos ab illusionibus, laqueis & lapsibus. Quamobrem etsi valde sis in Religione antiquus, & in vita spirituali ita exercitatus, vt non sit opus talem tui rationem reddere, vt bene dirigaris: debes tamen libenter eam reddere, (vt Cassianus dixit) ad exercendam humilitatem, & extirpandam occultam tuiipsius arrogantiam. Quemadmodum Sanctus Gregorius faciebat: qui etsi aded esset expertus, cum libros Moralium scripsit, in fine eorum ait: fraternis auribus omne quod in me latenter reprehendo, incunctanter aperio. Et sanctus Augustinus non minùs humilis, quàm S. & Sapiens, voluit palam facere toti mundo omnes suas imperfectiones, Et, cum esset Episcopus valde senex, dixit: paratum se esse, doceri ac dirigi a quocunque alio etiam iuvene. Et S. Clemens Papa cuius sententia referatur in decreto, constituit; nullum Episcopum prætextu senectutis, aut nobilitatis debere erubescere, ab alijs doceri, etiam valde paruis & minùs sapientibus, vt hac bona dispositione conculcicaretur superbia & pertinacia, quæ facit homines membra dæmonis, vt fusiùs est dictum in Duce spirituali.

Serm. de
Abbie. verit
in fin.

Collat. 1.
c. 12.

In libris
Confessi.

Epist. 75. C
referatur 24.
q. 3. c. si ha
beris.

Epist. 3 re
feratur D. 38.
c. Nullus.

Tract. 4. r. 2.

§. 3. *Qua bona proveniant ex coniunctione manifestationis conscientie cum obedientia.*

PRÆDICTVM duorum Ecclesiæ luminarium doctrinam amplexus est, ac mirificè declaravit Patriarcha noster S. Ignatius in suis constitutionibus sæpè commendans hanc conscientie manifestationem, & insinuans etiam in particulari, quæ sint manifestanda, tam bona quàm mala; & personas, quæ eam reddere debeant, nemine excluso etiam Professo, & antiquo; & tempora, in quibus reddenda est: semel scilicet in anno, aut bis, aut etiam frequentius, prout Superiori videbitur; & modum, quo est reddenda siue in Confessione, siue extra; cum magna puritate, humilitate, & charitate. Et vt omnes intelligerent, quanti rem hanc facere deberent, ita rem aggredditur: Re in Domino considerata, visum nobis est in diuinæ Maiestatis conspectu, mirum in modum conferre, vt Superioribus subditi ompino perspecti sint: quò melius regi & gubernari, & per eos in viam Domini dirigì possint. Et postea aliquas rationes adfert, quæ reducuntur ad dupplicem ingentem fructum huius manifestationis: alterum ad commune totius Religionis bonum; alterum ad particulare cuiusque. Ad Superiorem

In Exam. c.

4. 5. 34. C

35. C. p. 3. c. 1.

5. 12. p. 4. c.

10. 5. 5.

Exa c. 4

§. 34.

33

33